



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 907

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 8 noiembrie 2019

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
ACTE ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Hotărârea nr. 66 din 1 octombrie 2019 privind contestația formulată împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019 privind aplicarea prevederilor art. 17 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României....	2-6	369.	— Decizie pentru numirea doamnei Iulia Raluca Matei în funcția de secretar de stat pentru afaceri europene în cadrul Ministerului Afacerilor Externe 13
★		370.	— Decizie privind eliberarea domnului Dan Matei, la cerere, din funcția de consilier de stat în cadrul aparatului de lucru al Guvernului..... 13
Opinie concurentă.....	6-8	371.	— Decizie privind încetarea, la cerere, a exercitării, cu caracter temporar, de către doamna Liliana Mincă a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Finanțelor Publice 14
Decizia nr. 537 din 25 septembrie 2019 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind transmiterea unor imobile aferente infrastructurii portuare din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate	8-11	372.	— Decizie privind eliberarea domnului Lucian Pătrașcu, la cerere, din funcția de secretar de stat în cadrul aparatului de lucru al Guvernului 14
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
367. — Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către domnul Dănuț Ghican a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Educației Naționale	12	373.	— Decizie pentru eliberarea doamnei Gabriela Coman, la cerere, din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție 15
368. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către doamna Ioana Lazăr a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Educației și Cercetării	12	374.	— Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către domnul Adrian Vasile a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Culturii și Identității Naționale 15
		375.	— Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Camelia Veronica Marcu, director al Direcției economice, a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Culturii 16

ACTE ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****HOTĂRÂREA Nr. 66**

din 1 octombrie 2019

**privind contestația formulată împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D
din 27 septembrie 2019 privind aplicarea prevederilor art. 17 alin. (1) lit. c) teza întâi
din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Benke Károly	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea contestației formulate de „Alianța UN OM”, alianță electorală constituită din Partidul Alianța Liberalilor și Democraților — ALDE și Partidul PRO România, împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019 privind aplicarea prevederilor art. 17 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României.

2. Contestația a fost înregistrată la Curtea Constituțională la data de 28 septembrie 2019 și formează obiectul Dosarului nr. 2.561F/2019.

3. În temeiul dispozițiilor art. 52 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale art. 68 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, contestațiile se soluționează fără înștiințarea părților, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosar.

4. La termenul de judecată din 30 septembrie 2019, având în vedere necesitatea lămuririi suplimentare a unor aspecte, Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 58 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a redeschis dezbaterile și a repus cauza pe rol pentru data de 1 octombrie 2019.

5. Autoarea contestației solicită pronunțarea unei hotărâri prin care să se constate nelegalitatea interpretării și aplicării prevederilor art. 17 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 370/2004, cu consecința desființării Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019. În subsidiar, în situația în care decizia contestată își va produce efectele juridice, iar Curtea Constituțională va constata nelegalitatea acesteia, solicită refacerea tuturor procedurilor privind alegerea Președintelui României referitoare la tragerea la sorți a ordinii candidaților pe buletinele de vot, completarea birourilor electorale județene și ale sectoarelor municipiului București, precum și a biroului secțiilor de votare din străinătate cu membrii partidelor parlamentare.

6. Referitor la competența Curții Constituționale în soluționarea prezentei contestații, autoarea acesteia invocă prevederile art. 11 alin. (1) lit. B.a) și ale art. 38 din Legea nr. 47/1992, precum și pe cele ale art. 3 și art. 42 alin. (7) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României.

7. În ceea ce privește admisibilitatea căii de atac a contestației, autoarea acesteia arată că, deși nu este prevăzută o cale de atac specifică împotriva deciziilor Biroului Electoral Central emise în aplicarea unitară a prevederilor Legii nr. 370/2004, Curtea Constituțională se bucură de atributul de „a veghea” la respectarea procedurii alegerii Președintelui României. Acest lucru presupune o modalitate concretă de supraveghere și control cu privire la orice fel de decizie sau hotărâre a oricărei autorități ce intervine pe parcursul procedurii electorale de alegere a Președintelui României.

8. Prin urmare, în ipoteza în care nu este prevăzută o cale de atac concretă împotriva unei decizii a Biroului Electoral Central ce ar putea fi formulată în fața unei instanțe judecătorești, autorul contestației apreciază că soluționarea contestației nu poate fi decât în atributul Curții Constituționale, în calitatea sa de supraveghetor al întregii proceduri pentru alegerea Președintelui României, potrivit art. 146 lit. f) din Constituție.

9. În continuare, prezintă elementele de fapt care au dus la adoptarea de către Biroul Electoral Central a Deciziei nr. 32/D din 27 septembrie 2019, cu consecința, pe de o parte, a neparticipării candidatului propus de „Alianța UN OM” în prima etapă a tragerii la sorți în vederea stabilirii ordinii pe buletinul de vot, iar, pe de altă parte, a imposibilității de a avea de drept membri în birourile electorale județene, respectiv în secțiile de votare.

10. Primul motiv al contestației este reprezentat de lipsa predictibilității și previzibilității prin raportare la activitățile și operațiunile electorale. Astfel, pentru ca organizarea alegerilor să fie previzibilă și predictibilă, singurul moment de referință la care se poate raporta noțiunea de „partid politic parlamentar” este primul moment în care s-a solicitat această informație celor două Camere ale Parlamentului, respectiv data de 30 august 2019, dată la care Biroul Electoral Central a primit aceste informații prin Adresa Senatului nr. 4.761 din 30 august 2019, precum și prin Adresa Camerei Deputaților nr. 2/6.492 din 30 august 2019.

11. Apreciază că interpretarea dată de Biroul Electoral Central prin Decizia nr. 32/D din 27 septembrie 2019 determină lipsa previzibilității procesului electoral, întrucât este posibil ca în fiecare zi să se producă mutații pe scena politică parlamentară, să se înființeze și/sau să se desființeze grupuri parlamentare, ceea ce ar determina schimbări de structură a administrației electorale, schimbări care ar împiedica buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României.

12. În condițiile în care din lege nu reiese clar care este momentul de referință pentru stabilirea îndeplinirii de către un partid a condițiilor pentru a fi considerat „partid politic parlamentar”, apreciază că acest moment nu poate fi reprezentat decât de primul moment în care Biroul Electoral Central s-a adresat celor două Camere ale Parlamentului României, și anume data de 25 septembrie 2019, iar nu data de 30 august 2019. Mai mult, apreciază că cea de-a doua solicitare a Biroului Electoral Central a reprezentat o antepunțare

asupra momentului de referință la care se poate considera, în interiorul perioadei electorale, că un partid politic îndeplinește condiția de partid politic parlamentar.

13. Al doilea motiv al contestației constă în soluționarea unor situații similare la ultimele alegeri europarlamentare desfășurate în anul 2019. În acest sens învederează că Biroul Electoral Central constituit în primăvara anului 2019 pentru alegerile europarlamentare a adoptat, într-o speță identică, raportată la prevederile lacunare ale Legii nr. 33/2007, Hotărârea nr. 2/H din 7 martie 2019, în care interpretarea dată este aceea că momentul de raportare a calității de partid politic care are membri în Parlamentul European este cel inițial, de la constituirea Biroului Electoral Central, aceasta fiind singura interpretare posibilă.

14. Totodată, Biroul Electoral Central, printr-un răspuns la o solicitare adresată de Partidul Mișcarea Populară, a arătat că noțiunea de „partid politic cu membri în Parlamentul European” este aplicabilă pentru întreaga durată a procesului electoral, cu alte cuvinte partidul rămâne în aceeași situație în care era la momentul de referință, respectiv constituirea Biroului Electoral Central.

15. Având în vedere aceste aspecte, apreciază că aceeași interpretare se aplică și în speța de față. Pentru ca un proces electoral să poată fi considerat predictibil, partidul politic cu privire la care s-a apreciat că i se aplică noțiunea de „partid politic parlamentar” la data constituirii Biroului Electoral Central trebuie să beneficieze până la sfârșitul procesului electoral de prevederile aplicabile. În caz contrar, nu se creează decât premisa unui „joc de culise” al celorlalte partide care vor încerca să racoleze membri strict pentru a pune un alt partid în situația de a nu mai îndeplini o condiție prevăzută de lege, în cazul concret fiind racolați deputați și senatori ce făceau parte din Grupul parlamentar ALDE, pentru ca acesta să fie în situația desființării.

16. Autoarea contestației susține că efectele unei astfel de interpretări date de către Biroul Electoral Central validează tendințele politice actuale de racolare a unor membri doar în scopuri de dezechilibrare și manipulare a procesului electoral. Arată că la data completării Biroului Electoral Central cu reprezentanții partidelor parlamentare, ALDE era considerat partid politic parlamentar, întrucât deținea grupuri parlamentare în Camera Deputaților și în Senat și, de asemenea, participase la ultimele alegeri parlamentare din anul 2016. Apreciază că Biroul Electoral Central, al cărui rol este tocmai de a organiza de la început, în mod corect și imparțial, procesul electoral și de a asigura o stabilitate și consecvență în interpretarea legii, a schimbat „regulile jocului” chiar în mijlocul procesului electoral.

17. Autoarea contestației arată că ALDE este un partid parlamentar în contextul dispozițiilor legale aplicabile și al interpretării date acestei noțiuni de jurisprudență anterioară a Curții Constituționale. Apreciază că sintagma „partide politice parlamentare”, așa cum este definită la art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, este neconstituțională, deoarece contravine normelor cuprinse la art. 2 alin. (1), art. 61, art. 62 alin. (1), art. 64 alin. (3), art. 69, precum și la art. 102 alin. (1) și art. 103 alin. (1) din Constituție.

18. Grupurile parlamentare nu sunt structuri obligatorii ale Parlamentului rezultând din uniunea voluntară a parlamentarilor, crearea grupurilor parlamentare constituind un drept, iar nu o obligație. Referindu-se la acest drept al parlamentarilor, textul constituțional menționat nu stabilește nicio restricție cu privire la momentul exercitării acestuia. Prin urmare, nu este contrară Legii fundamentale constituirea, pe parcursul legislaturii, potrivit regulamentelor Camerelor și cu respectarea Constituției, a unui grup parlamentar care nu a existat la începutul legislaturii, cu condiția ca pe această cale să nu fie reprezentate în Parlament

partide care nu au obținut mandate la alegeri. Susține că orice mutație intervenită în structura grupurilor parlamentare existente, ca urmare a sciziunii ce se poate produce în cadrul partidelor reprezentate de fiecare grup sau a migrației parlamentarilor de la un grup la altul ori a părăsirii unui grup fără afilierea la altul, mutații posibile în condițiile în care Constituția stabilește expres că orice mandat imperativ este nul, nu afectează calitatea de partid parlamentar a ALDE, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 1.490 din 17 noiembrie 2010.

19. Caracterul de partid parlamentar este dat de obținerea de mandate în Parlamentul României în urma alegerilor desfășurate în noiembrie 2016 și de faptul de a avea parlamentari în ambele Camere ale Parlamentului, aleși prin vot universal, egal, direct și secret, în conformitate cu dispozițiile art. 62 alin. (1) din Constituție, pe listele proprii, iar nu de constituirea în grupuri parlamentare, care ține de organizarea internă a Parlamentului. Astfel, a interpreta noțiunea de partid parlamentar doar în funcție de faptul că un partid este sau nu organizat într-un grup sau altul contravine Constituției și mai ales acelor norme constituționale care vorbesc de partide reprezentate în Parlament, și anume art. 102 alin. (1) și art. 103 alin. (1) din Constituție.

20. Autoarea contestației subliniază necesitatea asigurării independenței și imparțialității Biroului Electoral Central față de locurile politice din Parlament sau ale Guvernului menite să dezechilibreze procesul electoral. Apreciază că în orice stat democratic organizarea alegerilor este asigurată de către organele statului prin intermediul unor instituții de stat independente și imparțiale față de partidele politice reprezentate sau nu în Parlament. Independența și imparțialitatea birourilor electorale care organizează alegerile sunt esențiale pentru procesul electoral, deoarece în lipsa acestora credibilitatea și corectitudinea alegerilor ar dispărea, efectul imediat fiind acela că cetățenii și-ar pierde încrederea în toate instituțiile statului, dar și în noțiunea de democrație în general. Arată că Biroul Electoral Central, anterior momentului punerii în discuție a problemicii care a generat adoptarea Deciziei nr. 32/D din 27 septembrie 2019, fără a avea o solicitare prealabilă de la un alt competitor electoral, a avut inițiativa de a verifica rezultatul jocurilor politice din Parlament, solicitând o dată în plus furnizarea de noi informații cu privire la partidele care au grupuri parlamentare. Cu alte cuvinte, Biroul Electoral Central, în loc să fie preocupat de îndeplinirea atribuțiilor sale, respectiv organizarea corectă și imparțială a procesului electoral, se erijează într-un arbitru-jucător între competitorii electorali, afectând astfel grav credibilitatea procesului electoral, cu consecința vicierii rezultatului alegerilor. Lipsirea unui competitor electoral de anumite drepturi pe care acesta le deținea în temeiul legii la data începerii perioadei electorale este de natură a spori neîncrederea cetățenilor în procesul electoral și ulterior în toate celelalte instituții ale statului, mergând până la sistemul politic în general. În acest context, astfel de derapaje de la principiile procesului electoral și de la principiile democrației trebuie imediat corectate și condamnate vehement.

21. Reprezentantul Ministerului Public, punând concluzii, în temeiul art. 68 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, solicită respingerea, ca inadmisibilă, a contestației formulate. Se arată că, potrivit art. 146 lit. f) din Constituție și art. 11 alin. (1) lit. B.a) din Legea nr. 47/1992, Curtea veghează la respectarea procedurii de alegere a Președintelui României, însă tot Legea nr. 47/1992, precum și Legea nr. 370/2004 sunt cele care fixează cadrul procesual, iar acestea au reglementat competența Curții Constituționale, în cadrul atribuției prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție, numai în situația înregistrării sau neînregistrării candidaturilor, în situația în care un partid sau o formațiune politică ori un candidat este împiedicat să își desfășoare campania electorală, în situația

cererilor de anulare a alegerilor în caz de fraudă, precum și în ipoteza confirmării și validării rezultatelor alegerilor pentru Președintele României. În acest sens, se menționează art. 31, 42, 52 și 53 din Legea nr. 370/2004. Totodată, se arată că actul Biroului Electoral Central adoptat pentru aplicarea și interpretarea unitară a dispozițiilor Legii nr. 370/2004 nu este supus controlului Curții Constituționale.

CURTEA,

examinând contestația în raport cu prevederile Constituției, ale Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale și ale Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, văzând concluziile reprezentantului Ministerului Public, precum și documentele aflate la dosar, reține următoarele:

22. Potrivit dispozițiilor art. 146 lit. f) din Constituție, ale art. 37 și 38 din Legea nr. 47/1992, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, precum și celor ale art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 650 din 12 septembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze contestația formulată împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019 privind aplicarea prevederilor art. 17 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României. În acest sens se reține că, potrivit art. 146 lit. f) din Constituție, Curtea Constituțională are atribuția de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României. Această atribuție a Curții Constituționale nu se limitează numai la ipotezele reglementate la art. 38 din Legea nr. 47/1992, respectiv soluționarea contestațiilor cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și a celor cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală. O atare concluzie se desprinde din faptul că formularea generală cuprinsă în Constituție nu poate fi limitată numai la două situații punctuale descrise în Legea nr. 47/1992. Din contră, se constată că art. 38 din Legea nr. 47/1992 reglementează două ipoteze *expressis verbis* în care este angajată, în mod obligatoriu, competența Curții Constituționale, fără a exclude competența sa derivată din însuși textul Constituției. Prin urmare, atribuția Curții Constituționale prevăzută de art. 146 lit. f) din Constituție implică o componentă expres prevăzută de art. 38 din Legea nr. 47/1992 și una implicită care intervine atunci când subiectele de drept interesate nu dispun de niciun alt remediu pentru corectarea unei pretenții de nerespectare a Legii nr. 370/2004.

23. Având în vedere cele expuse, rezultă că prevederile art. 146 lit. f) din Constituție stabilesc competența Curții Constituționale de a verifica, în ultimă instanță, toate operațiunile electorale care privesc procedura de alegere a Președintelui României pe întreaga perioadă cuprinsă între declanșarea procedurii de alegere și finalizarea sa. Astfel, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze prezenta contestație din moment ce decizia contestată este obligatorie pentru toate autoritățile, instituțiile publice, birourile electorale, organismele cu atribuții în materie electorală, precum și pentru toți participanții la alegeri.

24. În ceea ce privește fondul problemei deduse judecării, Curtea constată că, potrivit art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 370/2004, în 48 de ore de la rămânerea definitivă a candidaturilor, Biroul Electoral Central stabilește ordinea de înscriere în buletinul de vot, prin tragere la sorți, în prima etapă din rândul candidaților propuși de formațiunile politice reprezentate în Parlament, iar în a doua etapă din rândul celorlalți candidați; comunică ordinea înscrierii candidaților și a

semnelor electorale ale acestora în buletinul de vot Curții Constituționale și Regiei Autonome „Monitorul Oficial” și o aduce la cunoștința publică prin intermediul serviciilor publice de radio și de televiziune, precum și prin afișare pe pagina proprie de internet. Totodată, potrivit art. 17 alin. (3) din lege, Biroul Electoral Central adoptă decizii pentru aplicarea unitară a legii, decizii care sunt obligatorii.

25. Art. 1 din decizia contestată stabilește că „*La prima etapă a tragerii la sorți pentru stabilirea ordinii pe buletinul de vot pentru alegerea Președintelui României din anul 2019 vor participa candidații propuși de formațiunile politice care dețin calitatea de partid politic parlamentar la momentul respectiv*”. Este adevărat că în componența Biroului Electoral Central, potrivit art. 16 alin. (4) din Legea nr. 370/2004, intră și câte un reprezentant al fiecărui partid politic parlamentar, iar aprecierea calității de partid politic parlamentar se va face la data constituirii Biroului Electoral Central, însă, potrivit deciziei contestate, dată în interpretarea art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 370/2004, aprecierea calității de partid politic parlamentar pentru stabilirea ordinii de înscriere în buletinul de vot se va face după ce a fost constatată rămânerea definitivă a candidaturilor și a semnelor electorale, și nu la momentul constituirii Biroului Electoral Central. Prin urmare, interpretând art. 17 alin. (1) lit. a) din lege, Biroul Electoral Central a apreciat, din conținutul său, că partidul politic trebuie să fie parlamentar la momentul la care va avea loc tragerea la sorți pentru stabilirea ordinii de înscriere în buletinul de vot, și nu la vreun alt moment temporal. O asemenea interpretare, având în vedere că textul interpretat nu distinge, nu poate fi considerată contrară acestuia. Faptul că Biroul Electoral Central a valorificat una dintre posibilele interpretări date textului respectiv nu conduce la nelegalitatea deciziei analizate, interpretarea dată art. 17 alin. (1) lit. a) din lege subsumându-se conținutului său normativ.

26. În consecință, în concepția deciziei antereferite, faptul că un partid politic era parlamentar la momentul constituirii Biroului Electoral Central *nu duce la concluzia* că un candidat propus de acesta sau de o alianță electorală din care face parte va fi considerat ca propus de o formațiune politică reprezentată în Parlament, dacă aceasta nu îndeplinește condiția prevăzută de art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 370/2004 la momentul stabilirii ordinii de înscriere în buletinul de vot, respectiv să fie un partid/ o formațiune politică ce are grup parlamentar propriu în cel puțin una dintre Camerele Parlamentului și care a obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau de senatori pentru candidații înscriși pe listele sale ori pe listele unei alianțe politice sau electorale din care a făcut parte partidul ori formațiunea politică respectivă. De altfel, domnul Mircea Diaconu este candidatul unei alianțe electorale, iar o astfel de alianță nu poate beneficia de aceleași drepturi precum un partid politic parlamentar, chiar dacă din compunerea alianței electorale face parte un partid politic parlamentar.

27. Prin urmare, Curtea reține că niciuna dintre cele două interpretări posibile ale art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 370/2004, și anume ca aprecierea calității de partid politic parlamentar să se realizeze la debutul procesului electoral sau la momentul realizării unei anumite operațiuni electorale, nu este contrară textului de lege invocat, opțiunea pentru una sau alta dintre aceste interpretări revenind Biroului Electoral Central în considerarea competenței sale prevăzute de art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 370/2004.

28. Comparația realizată cu alegerile pentru Parlamentul European, respectiv interpretarea dată Legii nr. 33/2007 prin Hotărârea Biroului Electoral Central nr. 2/H din 7 martie 2019, nu poate constitui un motiv pentru a se da o altă interpretare art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 370/2004, diferită de cea a Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019,

Întrucât ambele norme juridice lasă loc marjei de apreciere interpretative a Biroului Electoral Central. Prin urmare, Decizia Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019 privind aplicarea prevederilor art. 17 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României nu încalcă Legea nr. 370/2004. În acest context, Curtea subliniază faptul că este de dorit ca interpretările Biroului Electoral Central ce privesc probleme juridice similare din procese electorale diferite (alegeri pentru Camera Deputaților și Senat, pentru Parlamentul European sau pentru funcția de Președinte al României) să fie concordante în măsura în care textul normativ interpretat nu prevede, în mod expres, o soluție normativă contrară.

29. Cu privire la cererea contestatorilor de a se constata neconstituționalitatea sintagmei „*partide politice parlamentare*”, așa cum este definită la art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, deoarece contravine normelor constituționale cuprinse la art. 2 alin. (1), art. 61, art. 62 alin. (1), art. 64 alin. (3), art. 69, precum și art. 102 alin. (1) și art. 103 alin. (1) din Constituție, Curtea reține că este competentă să realizeze un control de constituționalitate în cadrul atribuției sale prevăzute la art. 146 lit. f) din Constituție. Întrucât acest text constituțional stabilește atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României, rezultă că instanța constituțională se comportă ca o instanță de judecată care verifică legalitatea desfășurării procesului electoral. În aceste condiții, spre deosebire de situația alegerilor pentru Parlamentul European sau pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului, unde verificarea legalității desfășurării procesului electoral se realizează de instanțele judecătorești, în cadrul procesului electoral ce vizează alegerea Președintelui României nu există posibilitatea de principiu a creării unui cadru procesual în fața unei instanțe judecătorești pentru a putea fi ridicată, în condițiile art. 146 lit. d) teza întâi din Constituție, o excepție de neconstituționalitate care să vizeze prevederile Legii nr. 370/2004, excepție făcând contestațiile care vizează deciziile de admitere/respingere a protocoalelor de constituire a alianțelor electorale, respectiv constituirea Biroului Electoral Central, unde competența de judecată revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel încât singurul cadru procesual în care se poate pune problema constituționalității prevederilor Legii nr. 370/2004 este cel reprezentat de contestațiile judecate de către Curtea Constituțională în cadrul atribuției sale prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție.

30. Curtea reține că și Avocatul Poporului are atribuția de a formula o acțiune directă în fața instanței constituționale sub forma excepției de neconstituționalitate reglementate de art. 146 lit. d) teza finală din Constituție și astfel poate contesta constituționalitatea prevederilor Legii nr. 370/2004. În acest caz, însă, sesizarea Curții Constituționale nu se realizează de persoana direct interesată și implicată în cadrul procedurii de alegere a Președintelui României, ci de o autoritate publică, Avocatul Poporului, care are o marjă exclusivă de apreciere atât în privința deciziei de a sesiza Curtea Constituțională (a se vedea în acest sens Decizia nr. 336 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 684 din 7 noiembrie 2013, pct. 4), cât și a momentului temporal în care aceasta se realizează. Prin urmare, atribuția anterefărită a Avocatului Poporului nu reprezintă un remediu juridic suficient pentru a surmonta într-un mod util, prompt și eficient consecințele negative ce decurg dintr-o normă juridică adoptată cu încălcarea Constituției asupra dreptului de a fi ales.

31. Sintagma „*veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui*”, cuprinsă în art. 146 lit. f) din Constituție, nu trebuie interpretată restrictiv, doar în sensul exercitării unui control de legalitate subsumat respectării Legii nr. 370/2004, ci,

având în vedere art. 1 alin. (5) din Constituție teza referitoare la supremația Constituției, se impune coroborarea art. 146 lit. f) din Constituție cu art. 142 alin. (1) din Constituție și art. 1 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, astfel încât atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui nu poate fi disociată de rolul Curții Constituționale în arhitectura constituțională, acela de garant al supremației Constituției. De aceea, competența instanței constituționale nu poate fi redusă numai la un control de legalitate propriu-zis, ci aceasta se alătură controlului de constituționalitate pe care numai Curtea Constituțională are competența de a-l exercita. Controlul de constituționalitate, în ansamblul său, este o garanție juridică fundamentală a supremației Constituției [Decizia nr. 727 din 9 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 12 iulie 2012], astfel încât limitarea exercitării sale, în ipoteza unei atribuțiuni constituționale în considerarea căreia Curtea Constituțională a fost înzestrată cu judecarea legalității unor acte/fapte, nu poate fi acceptată.

32. Prin reglementarea acestei atribuțiuni în sarcina Curții Constituționale, și nu a instanțelor judecătorești, legiuitorul constituant nu a dorit înlăturarea controlului de constituționalitate a actelor normative care privesc domeniul alegerilor pentru Președintele României, ci conferirea în sarcina Curții Constituționale a atribuției de verificare a legalității operațiunilor electorale realizate, îmbinând, astfel, în cadrul competenței aceleiași autorități publice, atât controlul de constituționalitate, cât și pe cel de legalitate propriu-zis, efectele actului jurisdicțional al Curții Constituționale astfel pronunțat subsumându-se art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție.

33. Prin urmare, având în vedere că nu există un alt mecanism constituțional prin intermediul căruia să se conteste *în mod efectiv, concret și prompt* prezumția de constituționalitate a Legii nr. 370/2004, care, astfel, tinde să devină una absolută în contextul sferei de aplicare a acestei legi, revine Curții Constituționale competența ca, în cadrul art. 146 lit. f) din Constituție, să evalueze, la cerere, însăși constituționalitatea Legii nr. 370/2004 în ceea ce privește procedura de alegere a Președintelui României. O soluție contrară ar nega însăși rolul constituțional al Curții Constituționale și ar acorda prevalență aspectelor de legalitate propriu-zisă a desfășurării procesului electoral, așadar, exigențelor de natură legală în detrimentul celor de natură constituțională, ceea ce este inacceptabil.

34. Având în vedere cele de mai sus, Curtea revine asupra jurisprudenței sale anterioare, neechivocă în privința faptului că nu are competența de a efectua un control de constituționalitate în cadrul atribuției sale prevăzute la art. 146 lit. f) din Constituție (a se vedea cu titlu exemplificativ Hotărârea nr. 45 din 7 noiembrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 605 din 24 noiembrie 2000, Hotărârea nr. 19 din 10 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.085 din 23 noiembrie 2004, Hotărârea nr. 1 din 16 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 708 din 21 octombrie 2009, sau Hotărârea nr. 3 din 20 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 722 din 26 octombrie 2009, sau Hotărârea nr. 41 din 26 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 27 septembrie 2019, paragraful 18), și reține competența sa de a efectua un control de constituționalitate cu privire la dispozițiile legale ce reglementează procedura de alegere a Președintelui României în cadrul atribuției anterefărite.

35. În aceste condiții, Curtea, raportat la cauza de față, reține că textul art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 370/2004, potrivit căruia partidele politice parlamentare se definesc ca fiind partidele și alte formațiuni politice care au grup parlamentar propriu în cel puțin una din Camerele Parlamentului și care au

obținut în urma ultimelor alegeri generale pentru Parlamentul României mandate de deputați sau senatori pentru candidații înscrși pe listele acestora ori pe listele unei alianțe politice sau electorale din care au făcut parte partidele ori formațiunile politice respective, cuprinde imperfecțiuni și deficiențe majore de redactare în ceea ce privește definiția partidului politic parlamentar, care pot afecta buna desfășurare a operațiunilor ce privesc procesul electoral. În acest sens, Curtea observă că impunerea unor condiții care denaturează sensul noțiunii de partid politic parlamentar, precum cele ce privesc necesitatea existenței unui grup parlamentar pentru a fi calificat ca atare, deși textul Constituției stabilește numai facultatea de a se constitui grupuri parlamentare, poate împiedica partidul politic cu reprezentare parlamentară, dar care nu și-a constituit/nu mai are grup parlamentar, să participe în mod plenar la toate operațiunile pe care le presupune un proces electoral. Totuși, Curtea reține că definiția dată partidului politic parlamentar nu împiedică participarea candidatului/partidului politic la procesul electoral și nu impietează asupra garanțiilor de corectitudine asociate desfășurării procesului electoral.

36. Mai mult, Curtea reține că o eventuală neconstituționalitate a tezei întâi din definiția dată partidului politic parlamentar, aflată

într-o evidentă tensiune normativă cu art. 64 alin. (3) din Constituție, ar duce la considerarea ca partid politic parlamentar și a acelui partid care, deși a obținut mandate de deputați/senatori, în cadrul alegerilor parlamentare, la debutul procesului electoral pentru alegerea Președintelui României nu mai deține mandate de deputați/senatori, ceea ce poate duce la o contradicție în termeni în sensul că ar pune un semn de egalitate între partidul politic care a intrat în Parlament în urma alegerilor și cel care, deși a intrat în Parlament, nu mai are niciun reprezentant la momentul desfășurării procesului electoral de alegere a Președintelui României. Prin urmare, problema de constituționalitate identificată poate fi soluționată, în cazul de față, doar prin promovarea unei alte soluții legislative care să valorifice cele indicate în prezenta decizie, întrucât orice altă soluție cu efect sancționatoriu din punct de vedere normativ este de natură să afecteze coerența în sine a Legii nr. 370/2004.

37. În aceste condiții, Curtea constată că revine Parlamentului obligația de a remedia situația normativă creată prin adoptarea definiției discutabile a partidului politic parlamentar prevăzută la art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 370/2004 și de a se conforma, în special, exigențelor derivate din art. 64 alin. (3) din Constituție.

38. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. f) din Constituție, al art. 11 alin. (1) lit. B.a), al art. 37 și 38 din Legea nr. 47/1992, precum și al art. 31 alin. (1) și (2) din Legea nr. 370/2004, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Respinge contestația formulată de „Alianța UN OM”, alianță electorală constituită din Partidul Alianța Liberalilor și Democraților — ALDE și Partidul PRO România, împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019 privind aplicarea prevederilor art. 17 alin. (1) lit. c) teza întâi din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României.

Hotărârea este definitivă, se comunică Biroului Electoral Central și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din 1 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent-șef,

Benke Károly

★

OPINIE CONCURRENTĂ

În acord cu soluția de respingere a contestației introduse de alianța electorală — dintre Partidul Alianța Liberalilor și Democraților (ALDE) și Partidul PRO România —, respectiv „Alianța UN OM” împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019, considerăm că **această contestație se impunea a fi respinsă ca inadmisibilă** pentru argumentele ce vor fi expuse în continuare:

În materia contenciosului electoral prezidențial Curtea Constituțională dispune de competența limitată ce i-a fost atribuită prin Constituție, așa cum dispozițiile acesteia au fost precizate în Legea proprie de organizare și funcționare nr. 47/1992 și în Legea pentru alegerea Președintelui României nr. 370/2004. **Atâta vreme cât dispozițiile constituționale și legale nu au conferit Curții Constituționale atribuția de a soluționa contestațiile îndreptate împotriva deciziilor adoptate de Biroul Electoral Central pentru aplicarea unitară a prevederilor legii alegerilor prezidențiale, a extinde această competență pe cale pretoriană prezintă riscul de a impieta asupra competențelor constituționale și legale ale altor autorități publice, inclusiv asupra celor care dispun de**

competențe de control judiciar în materie de contencios electoral.

În plus, în cadrul contenciosului electoral prezidențial Curtea Constituțională nu poate soluționa excepții de neconstituționalitate. Un reviriment de jurisprudență prin care jurisdicția constituțională ar admite că ar fi competentă să realizeze un control de constituționalitate a legii electorale în cadrul atribuției sale prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție trebuie motivat prin raportare la elemente noi de fapt și/sau de drept ce ar fi apărut între perioada în care s-a format jurisprudența sa anterioară, constantă în sensul respingerii unor astfel de cereri, și data la care a fost pronunțată hotărârea prin care se anunță revirimentul.

1. Curtea Constituțională nu este competentă să soluționeze contestații împotriva deciziilor adoptate de Biroul Electoral Central pentru aplicarea unitară a prevederilor Legii nr. 370/2004.

1.1. Pe de o parte, Curtea Constituțională nu dispune de plenitudine de competență în materia contenciosului electoral, ci doar de o competență limitată, ce i-a fost

atribuită prin art. 146 lit. f) din Constituție, așa cum respectivele dispoziții au fost precizate prin art. 37 și 38 din Legea nr. 47/1992 și prin art. 31 și 42 din Legea nr. 370/2004. Astfel, atunci când stabilește atribuția Curții Constituționale în materia contenciosului electoral prezidențial, Constituția utilizează verbul „veghează”, în vreme ce atunci când îi conferă Curții Constituționale atribuții de control, precum în cazul verificării constituționalității legilor sau ordonanțelor, folosește verbul „se pronunță”. În materie electorală Curtea Constituțională este îndrituită să vegheze doar la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și să confirme ori să infirme rezultatele alegerilor, iar nu să exercite un control deplin de constituționalitate, așa cum ea poate face în baza art. 146 lit. a) sau d) din Constituție. În continuarea logică a acestor prevederi constituționale, Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a stabilit în art. 38 că jurisdicția constituțională este competentă să soluționeze doar contestațiile referitoare la înregistrarea sau neînregistrarea unui candidat, precum și pe cele referitoare la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice de a desfășura campanie electorală. Corelat cu aceste prevederi legale, Legea nr. 370/2004 arată în art. 31 subiectele de drept care pot contesta la Curtea Constituțională înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor sau a semnelor electorale, iar în art. 42 precizează că doar contestațiile cu privire la împiedicarea unui partid, a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală sunt de competența Curții Constituționale, alte plângeri cu privire la corecta desfășurare a campaniei electorale fiind lăsate în competența birourilor electorale. În plus, detaliind prevederea constituțională referitoare la atribuția Curții Constituționale de a confirma rezultatele sufragiului prezidențial, art. 52 și 53 din Legea nr. 370/2004 stabilesc modalitatea în care aceasta trebuie să își aducă la îndeplinire obligațiile. În afară de aceste prevederi, legea alegerilor prezidențiale mai menționează Curtea Constituțională doar în art. 70 și 72, alături de celelalte autorități publice implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor, stabilind obligațiile ce le revin cu privire la arhivarea documentelor legate de alegeri, topirea lor și informarea Autorității Electorale Permanente asupra modalității de realizare a atribuțiilor în domeniul electoral. **Nicăieri în aceste prevederi constituționale și legale nu se precizează atribuția Curții Constituționale de a soluționa contestații împotriva deciziilor adoptate de Biroul Electoral Central pentru aplicarea unitară a prevederilor Legii nr. 370/2004 ori vreo competență generală sau implicită/reziduală/subsidiară ori de ultimă instanță a Curții Constituționale cu privire la toate operațiunile electorale referitoare la alegerile prezidențiale.**

1.2. Pe de altă parte, legea alegerilor prezidențiale a stabilit atribuții de control asupra actelor juridice și activităților de pregătire și organizare a alegerilor prezidențiale în sarcina altor autorități publice, anume birouri electorale și instanțe judecătorești. Astfel, art. 25 din Legea nr. 370/2004 arată că formațiunile politice care participă la alegeri și candidații pot contesta modul de formare și componența birourilor electorale la biroul electoral ierarhic superior sau, în cazul în care contestația se referă la Biroul Electoral Central, la Înalta Curte de Casație și Justiție, iar decizia Biroului Electoral ierarhic superior sau hotărârea Înaltei Curți de Casație și Justiție este definitivă. Art. 42 din aceeași lege dă în competența birourilor electorale soluționarea plângerilor, respectiv a contestațiilor cu privire la corecta desfășurare a campaniei electorale, precizând efectul suspensiv al contestațiilor introduse împotriva modalităților de soluționare a plângerilor și arătând că deciziile adoptate în final devin executorii la datele la care expiră termenele de contestare. Nu în ultimul rând — și extrem de relevant pentru a sublinia încă o dată competența generală a instanțelor judecătorești și nu a Curții Constituționale, chiar și în materie electorală — articolul 68 din Legea nr. 370/2004 arată că instanțele judecă cererile prevăzute de respectiva lege după regulile stabilite pentru ordonanța președințială, hotărârile lor

fiind definitive și trebuind să fie comunicate Autorității Electorale Permanente și birourilor electorale interesate. Prin urmare, Legea nr. 370/2004 prevede posibilitatea contestării componenței și modalității concrete de alcătuire a birourilor electorale, în ultimă instanță în fața unei instanțe judecătorești. *Deciziile* adoptate de Biroul Electoral Central pentru aplicarea unitară a prevederilor Legii nr. 370/2004, precum și *hotărârile* adoptate de același Birou Electoral Central pentru interpretarea unitară a aceluiași legi au alt scop și nu fac obiectul unor căi de atac.

1.3. Extinderea pe cale pretoriană a competenței Curții Constituționale în materie de contencios electoral prezidențial la *toate operațiunile* electorale care privesc procedura de alegere a Președintelui României riscă să contravină tuturor dispozițiilor legale anterior menționate. În plus, ea ar echivala cu depășirea competenței de atribuire de care jurisdicția se bucură în baza art. 146 din Constituție. În măsura în care jurisdicția constituțională ar aprecia că îi revine o competență implicită, de ultimă instanță, în toate acele situații în care subiectele de drept interesate nu dispun de un alt remediu pentru corectarea unei pretinse situații de nerespectare a Legii nr. 370/2004, ea ar risca să se transforme într-o instanță de drept comun, susceptibilă să soluționeze orice fel de plângeri sau contestații în materie electorală, inclusiv, de exemplu, cu privire la contravențiile ori infracțiunile prevăzute de legea electorală, ceea ce Constituția nu a reglementat.

1.4. Pentru aceste motive, **de vreme ce nici Constituția și nici legile care pun în aplicare prevederile constituționale în materie de contencios electoral prezidențial nu au stabilit alte atribuții în sarcina Curții Constituționale, aceasta este competentă să soluționeze doar contestațiile referitoare la înregistrarea sau neînregistrarea unui candidat, precum și pe cele referitoare la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice de a desfășura campanie electorală, iar nu și pe cele referitoare la deciziile adoptate de Biroul Electoral Central pentru aplicarea unitară a prevederilor Legii nr. 370/2004.**

2. Curtea Constituțională nu poate soluționa excepții de neconstituționalitate în cadrul contenciosului electoral prezidențial.

2.1. O jurisprudență constantă a Curții Constituționale, citată pe larg și în considerentele Hotărârii nr. 66 din 1 octombrie 2019, a stabilit pentru motive întemeiate că în cadrul atribuției sale prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție jurisdicția constituțională nu poate realiza și un control de constituționalitate a legii electorale. Suntem de acord cu această jurisprudență anterioară și apreciem că și solicitarea în acest sens primită în prezenta cauză trebuia respinsă ca inadmisibilă.

2.2. Un reviriment de jurisprudență prin care jurisdicția constituțională ar admite că ar fi competentă să realizeze un control de constituționalitate a legii electorale în cadrul atribuției sale prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție trebuie motivat prin raportare la elemente noi, de fapt și/sau de drept, care ar fi intervenit între momentul la care s-a stabilit anterioră abordare jurisprudențială și cel la care a intervenit schimbarea opticii jurisdicției. Simpla susținere că în cadrul procesului electoral ce vizează alegerea Președintelui României nu există un mecanism constituțional prin care să poată fi contestată efectiv, concret și prompt prezumția de constituționalitate a Legii nr. 370/2004 nu se poate constitui într-un element nou, nici în fapt și nici în drept, apt să justifice un astfel de reviriment.

2.3. În plus, o astfel de afirmație, conform căreia în cadrul alegerilor prezidențiale nu ar putea apărea un cadru procesual în care să fie ridicată o excepție de neconstituționalitate referitoare la prevederi din Legea nr. 370/2004, nu este factual corectă, de vreme ce pe rolul Curții Constituționale se află în acest moment o excepție de neconstituționalitate care privește dispoziții punctuale ale Legii nr. 370/2019. Dimpotrivă, faptul că pe rolul Curții există o excepție de neconstituționalitate referitoare la prevederi ale Legii nr. 370/2004, ridicată de Avocatul Poporului, ar fi un element de noutate care ar putea

justifica și confirma menținerea jurisprudenței anterioare tocmai pentru că cele două căi procedurale disponibile în fața Curții Constituționale sunt și trebuie să rămână distincte.

2.4. A considera că jurisdicția constituțională se comportă ca o instanță de judecată ce verifică legalitatea desfășurării procesului electoral prezidențial nu ține seama de prevederile explicite ale art. 142 și 146 din Constituție, care fac din Curtea Constituțională garantul supremației Constituției și nu o instanță de drept comun în fața căreia ar putea fi ridicată o excepție de neconstituționalitate pe care tot jurisdicția constituțională specializată să o soluționeze. În plus, o astfel de mixare a atribuțiilor Curții Constituționale (controlul constituționalității legii alegerilor prezidențiale în paralel cu soluționarea contestațiilor referitoare la înregistrarea sau neînregistrarea unui candidat și a celor referitoare la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice de a desfășura campanie electorală) riscă să nesocotească și art. 126 coroborat cu art. 146 din Constituție, de vreme ce, în sistemul juridic din România, excepțiile de neconstituționalitate pot fi ridicate în fața instanțelor judecătorești dotate cu competență generală, iar nu direct, de

către Curtea Constituțională în calitate de ultimă instanță electorală, în fața Curții Constituționale în calitate de jurisdicție constituțională specializată. Nu în ultimul rând, o astfel de schimbare de optică din partea jurisdicției constituționale ar periclita și prevederi exprese ale Legii nr. 370/2004, care dau în competența instanțelor judecătorești soluționarea a numeroase cauze ce țin de contenciosul electoral prezidențial și care ar putea furniza cadrul procesual pentru ridicarea unor excepții de neconstituționalitate.

2.5. Pentru aceste motive **Curtea Constituțională nu poate soluționa excepții de neconstituționalitate în cadrul contenciosului electoral prezidențial.**

În concluzie, contestația introdusă de alianța electorală „Alianța UN OM” împotriva Deciziei Biroului Electoral Central nr. 32/D din 27 septembrie 2019 se impunea a fi **respinsă ca inadmisibilă**, deoarece **Curtea Constituțională nu este competentă să soluționeze astfel de cereri în cadrul atribuției sale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României prevăzută de art. 146 lit. f) din Constituție.**

Judecători,

dr. **Livia Stanciu**

prof. univ. dr. **Elena-Simina Tănăsescu**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 537

din 25 septembrie 2019

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind transmiterea unor imobile aferente infrastructurii portuare din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind transmiterea unor imobile aferente infrastructurii portuare din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate, obiecție formulată de Președintele României, în temeiul art. 146 lit. a) din Constituție și al art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Cu Adresa nr. CP1/1.037 din 25 iulie 2019, Președintele României a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 6.123 din 25 iulie 2019 și constituie obiectul Dosarului nr. 2.237A/2019.

3. În motivarea sesizării de neconstituționalitate autorul obiecției susține că prin conținutul său normativ legea dedusă

controlului de constituționalitate contravine art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1), art. 102 alin. (1), art. 120 alin. (1), precum și art. 147 alin. (4) din Constituție.

4. Dispozițiile art. 860 alin. (3) din Codul civil, care reglementează trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale și invers, conțin două teze: prima teza vizează bunurile ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, iar teza a doua are în vedere bunurile aflate în domeniul public al statului, dar care nu fac obiectul exclusiv al proprietății publice. Bunurile care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice pot fi transferate din proprietatea publică a statului în cea a unităților administrativ-teritoriale în condițiile procedurale prevăzute de art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998, dispoziții aflate în vigoare la momentul adoptării legii de către Parlament, respectiv prin hotărâre a Guvernului.

5. Bunurile supuse transferului din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor în domeniul public al comunei Cetate, județul Dolj, sunt nominalizate generic în categoria cuprinsă în capitolul I pct. 22 din anexa la Legea nr. 213/1998, intitulată *Lista cuprinzând unele bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale*. În privința acestor bunuri, prin Decizia nr. 384 din 29 mai 2019, Curtea Constituțională a reținut că nominalizarea lor în listă nu are semnificația declarării ca bunuri ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice, enumerarea din anexă având

caracter exemplificativ, prin aceasta încercându-se o delimitare, în principiu, a domeniului public al statului, a domeniului public județean și a domeniului public local al comunelor, orașelor și municipiilor.

6. Regimul juridic al bunurilor cu privire la care se intenționează transferul interdomenial (imobile aferente infrastructurii portuare) este stabilit prin Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare. Având în vedere că, potrivit art. 6 din ordonanță, infrastructura de transport naval cuprinde și infrastructura portuară, indiferent de forma de proprietate, iar infrastructura supusă transferului nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, aceasta ar fi trebuit trecută din proprietatea publică a statului în cea a unității administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea Consiliului Local Cetate, județul Dolj, potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998, în vigoare la momentul adoptării legii criticate. Or, aprobarea transmiterii acestor imobile prin lege, ca act al Parlamentului, contravine art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1) și art. 102 alin. (1) din Constituție. Mai mult, nerespectarea procedurii legale și lipsa manifestării de voință a Consiliului Local Cetate, județul Dolj, atrag și încălcarea art. 120 alin. (1) din Constituție ce consacră principiul autonomiei locale. Se invocă în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 384 din 29 mai 2019, paragrafele 45—53, cu concluzia că legea supusă controlului contravine și dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, nesocotind rolul Curții Constituționale.

7. Autorul obiecției arată că, deși prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ se abrogă procedura transferului de bunuri proprietate publică prevăzută în Legea nr. 213/1998, această intervenție legislativă este ulterioară adoptării legii criticate de către Parlament, astfel că aprecierea constituționalității adoptării acesteia trebuie raportată la dispozițiile legale în vigoare la momentul respectiv. Mai mult, soluția legislativă cuprinsă în art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 este preluată în art. 292 alin. (1) din Codul administrativ, iar împrejurarea că noua normă adaugă sintagma „dacă prin lege nu se dispune altfel” nu poate fi interpretată în sensul introducerii posibilității transferului interdomenial prin lege ca act al Parlamentului. Unei atari interpretări i se opune jurisprudența Curții Constituționale, reprezentată de Decizia nr. 384 din 29 mai 2019, paragraful 55. Prin urmare, indiferent de dispozițiile legale la care s-ar raporta legea supusă controlului, cele în vigoare la momentul adoptării legii ori dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, transferul interdomenial al infrastructurii portuare dispus prin lege, ca act al Parlamentului, este neconstituțional.

8. În concluzie, autorul obiecției solicită admiterea sesizării de neconstituționalitate și constatarea neconstituționalității Legii privind transmiterea unor imobile aferente infrastructurii portuare din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate, în ansamblul ei.

9. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

10. Autoritățile publice menționate nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, raportul judecătorului-raportor, dispozițiile Legii privind transmiterea unor imobile aferente infrastructurii portuare din domeniul public al

statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate, precum și prevederile Constituției, reține următoarele:

11. Actul de sesizare are ca obiect al criticilor de neconstituționalitate dispozițiile Legii privind transmiterea unor imobile aferente infrastructurii portuare din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate, în ansamblul său.

12. Autorul sesizării susține că dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1), art. 102 alin. (1), art. 120 alin. (1), precum și în art. 147 alin. (4).

13. În vederea soluționării prezentei obiecții de neconstituționalitate, Curtea va proceda la verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia, prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și de art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordinea menționată, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea în acest sens Decizia nr. 334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 31 mai 2018, paragraful 27, sau Decizia nr. 385 din 5 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 488 din 13 iunie 2018, paragraful 32).

14. Sub aspectul *titularului dreptului de sesizare*, prezenta obiecție de neconstituționalitate a fost formulată de Președintele României, care, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție și al art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, are dreptul de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, fiind, așadar, îndeplinită această primă condiție de admisibilitate.

15. Referitor la *termenul în care poate fi sesizată instanța de control constituțional*, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, acesta este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Totodată, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Legea fundamentală, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, care, potrivit art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, se face în termen de cel mult 20 de zile de la primirea legii adoptate de Parlament. Cu privire la acest aspect, se constată că legea supusă controlului a fost adoptată, în procedură ordinară, de Camera Deputaților, Cameră decizională, în data de 26 iunie 2019, a fost depusă, în data de 1 iulie 2019, la secretarul general pentru exercitarea dreptului de sesizare cu privire la neconstituționalitatea legii și apoi trimisă spre promulgare, în data de 6 iulie 2019. Prezenta sesizare a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 25 iulie 2019. Într-o atare situație, luând act de faptul că sesizarea de neconstituționalitate a fost formulată în termenul de 20 zile prevăzut de art. 77 alin. (1) teza a doua din Constituție, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă sub aspectul respectării termenului în care poate fi sesizată instanța de control constituțional.

16. În vederea analizării îndeplinirii de către prezenta sesizare a celei de-a treia condiții de admisibilitate — *obiectul controlului de constituționalitate*, respectiv stabilirea sferei de competență a Curții cu privire la legea dedusă controlului, este necesară analiza criticilor formulate de autorul sesizării. Examinând temeiurile constituționale invocate în susținerea

sesizării de neconstituționalitate, precum și motivarea obiecției formulate, Curtea observă că obiectul criticii în prezenta cauză îl constituie procedura de adoptare a legii, precum și conținutul normativ al acesteia.

17. Așadar, nefiind incident un fine de neprimire a sesizării astfel formulate, Curtea urmează să examineze pe fond obiecția de neconstituționalitate.

18. Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) din legea criticată, „Se aprobă transmiterea imobilelor aferente infrastructurii portuare, având datele de identificare prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale «Administrația Porturilor Dunării Fluviale» — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate, în scopul realizării unor obiective de investiții în Portul Cetate și al desfășurării unor activități de interes public local, în condițiile legii”.

19. Cu privire la transferul interdomenial al bunurilor proprietate publică, Curtea face referire la jurisprudența sa constantă prin care a statuat interdicția reglementării unui atari transfer prin lege cu caracter individual. Astfel, prin Decizia nr. 406 din 15 iunie 2016, Curtea a reținut că, potrivit art. 136 alin. (3) teza finală din Legea fundamentală, raportat la art. 860 alin. (3) teza întâi din Codul civil, în situația în care bunurile formează obiectul exclusiv al proprietății publice a statului ori a unității administrativ-teritoriale, în temeiul unei legi organice, trecerea din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale sau invers operează numai printr-o modificare a legii organice, respectiv prin adoptarea unei legi organice de modificare a legii organice prin care bunurile au fost declarate obiect exclusiv al proprietății publice. În celelalte cazuri, Curtea a reținut că, potrivit art. 136 alin. (2) din Constituție raportat la art. 860 alin. (3) teza a doua din Codul civil, și anume atunci când bunurile pot aparține, potrivit destinației lor, fie domeniului public al statului, fie domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, trecerea din domeniul public al statului în cel al unităților administrativ-teritoriale sau invers se face în condițiile legii, respectiv în condițiile art. 9 din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare, și anume la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, după caz, prin hotărâre a Guvernului sau, simetric, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local.

20. Totodată, Curtea a reținut, cu valoare de principiu, prin Decizia nr. 406 din 15 iunie 2016, paragraful 31, că, în situația particulară a bunurilor care fac obiect exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, singura posibilitate de transmitere a acestor bunuri din domeniul public al statului în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale este aceea *ut singuli* (în acel caz, prin legea organică de modificare a legii organice prin care terenul a fost declarat obiect exclusiv al proprietății publice). De aceea, în această ipoteză, nu își găsesc aplicabilitate considerentele reținute în jurisprudența Curții, potrivit cărora legile astfel adoptate ar fi neconstituționale, întrucât ar avea caracter individual. Această situație particulară vizează însă numai bunurile care fac obiect exclusiv al proprietății publice a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, întemeindu-se pe prevederile art. 136 alin. (3) teza finală din Constituție, raportate la dispozițiile art. 860 alin. (3) teza întâi din Codul civil.

21. Pentru celelalte bunuri, care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, Curtea a reținut că transferul se face în condițiile legii, respectiv, pentru cele care trec din proprietatea publică a statului în cea a unităților administrativ-teritoriale, acesta se realizează în condițiile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998, prin hotărâre a Guvernului.

22. De asemenea, prin Decizia nr. 118 din 19 martie 2018, paragrafele 30—31, făcând referire la Decizia nr. 600 din 9 noiembrie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.060 din 26 noiembrie 2005, Decizia nr. 970 din 31 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 22 noiembrie 2007, Decizia nr. 494 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 decembrie 2013, și Decizia nr. 574 din 16 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014, paragraful 21, Curtea a reiterat jurisprudența sa unitară potrivit căreia legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. Or, în măsura în care domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, aceasta are caracter individual, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, într-un singur caz, prestabil și fără echivoc. În cazul în care Parlamentul își arogă competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituție, viciu care afectează legea în ansamblu. Curtea a mai reținut că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități, consacrate de art. 61 alin. (1) din Constituție, și transformarea acesteia în autoritate publică executivă.

23. În continuare, prin Decizia nr. 384 din 29 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 20 iunie 2019, paragrafele 43—45, Curtea a observat că dreptul de proprietate publică este reglementat în Codul civil, cartea a III-a — *Despre bunuri*, titlul VI — *Proprietatea publică*. Codul civil se completează cu prevederile Legii nr. 213/1998, care are ca scop reglementarea regimului juridic al bunurilor proprietate publică și delimitarea, în principiu, a domeniului public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și transferul interdomenial al bunurilor proprietate publică sau privată. Curtea, constatând că transferurile interdomeniale ale bunurilor proprietate publică, reglementate de Legea nr. 213/1998, se fac prin acte administrative — hotărâri ale Guvernului, la cererea consiliilor locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București, precum și la cererea Guvernului, prin hotărâri ale consiliilor menționate, a reținut că această arhitectură a Legii nr. 213/1998 se întemeiază pe dispozițiile art. 102 alin. (1) teza finală și ale art. 120 alin. (1) din Constituție. Pentru a da eficiență dispozițiilor constituționale, legiuitorul a reglementat un regim juridic distinct al bunurilor care fac obiectul proprietății publice a statului și a unităților administrativ-teritoriale. În acest sens, transferul interdomenial se stabilește în funcție de nevoile acestora, subsecvent transmiterii dreptului de proprietate publică constituindu-se și dreptul de administrare cu privire la bunuri. Cererea de transfer, obligatorie potrivit actului normativ criticat, se face de către Guvern sau consiliile menționate și trebuie să aibă un temei/motiv, iar actul prin care se face trecerea, hotărâre a Guvernului sau a consiliilor, poate fi atacat în fața instanțelor de contencios administrativ.

24. Curtea observă că aceste considerente de principiu sunt aplicabile și în prezenta cauză. Bunurile supuse transferului din domeniul public al statului în domeniul public al comunei Cetate, județul Dolj, sunt nominalizate generic în categoria cuprinsă în capitolul I pct. 22 din anexa la Legea nr. 213/1998, intitulată *Lista cuprinzând unele bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale*, care are următorul

cuprins: „*Domeniul public al statului este alcătuit din următoarele bunuri: [...] 22. porturile maritime și fluviale, civile și militare — terenurile pe care sunt situate acestea, diguri, cheiuri, pereuri și alte construcții hidrotehnice pentru acostarea navelor și pentru alte activități din navigația civilă, bazine, acvatorii și șenale de acces, drumuri tehnologice în porturi, monumente istorice aflate în porturi, cheiuri și pereuri situate pe malul căilor navigabile, în afara incintelor portuare destinate activităților de navigație.*” Nominalizarea bunurilor în anexa la Legea nr. 213/1998, lege organică, nu are semnificația declarării lor ca bunuri ce fac obiect exclusiv al proprietății publice. Enumerarea din anexă are caracter exemplificativ, iar prin aceasta s-a încercat o delimitare, în principiu, a domeniului public al statului, a domeniului public județean și a domeniului public local al comunelor, orașelor și municipiilor.

25. Regimul juridic al bunurilor cu privire la care se intenționează transferul interdomenial (imobile aferente infrastructurii portuare) este stabilit prin Ordonanța Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare. Potrivit dispozițiilor art. 6 din acest act normativ, „*infrastructura de transport naval este constituită din [...] infrastructura portuară indiferent de forma de proprietate*”, elemente de infrastructură de cale navigabilă interioară fiind inclusiv „*construcțiile hidrotehnice, precum și terenurile, instalațiile și echipamentele aferente acestora*”. În aceste condiții, având în vedere că infrastructura supusă transferului nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, în lipsa unei declarații exprese a legii organice, aceasta ar fi trebuit trecută din proprietatea publică a statului în cea a unității administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului, la cererea Consiliului Local al comunei Cetate, județul Dolj, potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 în vigoare la momentul adoptării legii criticate. Curtea reține că inexistența acordului unităților administrativ-teritoriale în ceea ce privește transferul bunurilor în patrimoniul acestora, inclusiv al celor din domeniul public, reprezintă o încălcare a principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din Constituție.

26. În aceste condiții, introducerea prin art. 1 din legea supusă controlului a transferului bunurilor prin lege, act ce ține de autoritatea legislativă, într-un domeniu care ține de administrație și autoritatea executivă aduce atingere art. 1 alin. (4) și (5),

29. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de Președintele României și constată că Legea privind transmiterea unor imobile aferente infrastructurii portuare din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Transporturilor aflate în concesiunea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Dunării Fluviale” — S.A. Giurgiu în domeniul public al comunei Cetate este neconstituțională, în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

art. 61 alin. (1), art. 102 alin. (1) teza finală și art. 120 alin. (1) din Constituție.

27. Curtea mai constată că este întemeiată și critica privind încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție, deoarece, așa cum s-a arătat, nu sunt respectate deciziile Curții Constituționale cu privire la interzicerea reglementării prin lege cu privire la un caz determinat, relevantă fiind Decizia nr. 118 din 19 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 367 din 27 aprilie 2018. Sunt încălcate, de asemenea, și considerentele de principiu reținute în Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014 și Decizia nr. 406 din 15 iunie 2016, cu privire la încălcarea principiului autonomiei locale și la imposibilitatea constituirii dreptului de administrare concomitent cu acela de proprietate, precum și cele reținute cu privire la situația excepțională în care transferul unui bun din proprietatea publică exclusivă a statului și a unităților administrativ-teritoriale se poate face prin lege organică (a se vedea în acest sens Decizia nr. 384 din 29 mai 2019, paragraful 64).

28. În ceea ce privește abrogarea procedurii transferului de bunuri proprietate publică prevăzută în Legea nr. 213/1998, ulterior adoptării legii criticate de către Parlament, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, Curtea reține că intervenția legislativă nu prezintă nicio relevanță în cauză, întrucât validitatea actului prin care operează transferul dreptului de proprietate nu poate fi apreciată decât prin raportare la dispozițiile legale în vigoare la momentul adoptării sale, respectiv data de 26 iunie 2019. Or, la acea dată, prevederile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 erau în vigoare și produceau efecte juridice. Mai mult, soluția legislativă cuprinsă în art. 9 alin. (1) din Legea nr. 213/1998, care prevedea că „*trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face [...] prin hotărâre a Guvernului*”, a fost preluată de dispozițiile art. 292 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, fiind completată cu sintagma „*dacă prin lege nu se dispune altfel*”. Noua prevedere legală nu poate fi interpretată decât în conformitate cu Decizia nr. 384 din 29 mai 2019, paragrafele 37, 41 și 55, respectiv că transferul unui bun, care nu constituie obiect exclusiv al proprietății publice, din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se va realiza prin hotărâre a Guvernului.

Magistrat-asistent-șef,
Mihaela Senia Costinescu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar,
de către domnul Dănuț Ghican a funcției publice vacante
din categoria înalților funcționari publici de secretar general
al Ministerului Educației Naționale**

Având în vedere Adresa Ministerul Educației Naționale nr. 9.674 din 6 noiembrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 18.625/TG din 6 noiembrie 2019,

în temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Dănuț Ghican a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Educației Naționale.

(2) Domnul Dănuț Ghican predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 367.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare,
de către doamna Ioana Lazăr a funcției publice vacante
din categoria înalților funcționari publici de secretar general
al Ministerului Educației și Cercetării**

Având în vedere Adresa Ministerului Educației și Cercetării nr. 9.674 din 6 noiembrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/18.625/TG din 6 noiembrie 2019, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 52.000/2019,

în temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 505 alin. (5), art. 509 alin. (3) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Ioana Lazăr exercită, cu caracter temporar, prin detașare, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Educației și Cercetării.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 368.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****pentru numirea doamnei Iulia Raluca Matei în funcția
de secretar de stat pentru afaceri europene
în cadrul Ministerului Afacerilor Externe**

Având în vedere Memorandumul Ministerului Afacerilor Externe nr. A/13.429 din 5 noiembrie 2019, transmis prin Adresa nr. A/13.482 din 7 noiembrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/18.636/TG din 7 noiembrie 2019,

în temeiul art. 29 și art. 31 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, și al art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Iulia Raluca Matei se numește în funcția de secretar de stat pentru afaceri europene în cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 369.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind eliberarea domnului Dan Matei, la cerere, din funcția
de consilier de stat în cadrul aparatului de lucru al Guvernului**

Având în vedere Cererea domnului Dan Matei, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/6.922 din 8 noiembrie 2019,

în temeiul art. 19, art. 22 alin. (5), art. 29 și art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 11 noiembrie 2019, domnul Dan Matei se eliberează, la cerere, din funcția de consilier de stat în cadrul aparatului de lucru al Guvernului.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 370.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind încetarea, la cerere, a exercitării, cu caracter temporar, de către doamna Liliana Mincă a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Finanțelor Publice**

Având în vedere Cererea doamnei Liliana Mincă, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/18.688/TG din 7 noiembrie 2019, în temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează, la cerere, exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna Liliana Mincă a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Finanțelor Publice.

Art. 2. — Doamna Liliana Mincă predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 371.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind eliberarea domnului Lucian Pătrașcu, la cerere, din funcția de secretar de stat în cadrul aparatului de lucru al Guvernului**

Având în vedere Cererea domnului Lucian Pătrașcu, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/6.899 din 7 noiembrie 2019, în temeiul art. 19, 21, 29 și al art. 31 lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Lucian Pătrașcu se eliberează, la cerere, din funcția de secretar de stat în cadrul aparatului de lucru al Guvernului.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 372.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****pentru eliberarea doamnei Gabriela Coman, la cerere, din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție**

Având în vedere Cererea doamnei Gabriela Coman, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/6.932 din 8 noiembrie 2019,

în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, al art. 5 alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2014 privind adoptarea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 145/2015, precum și al art. 6 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 299/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data de 11 noiembrie 2019, doamna Gabriela Coman se eliberează, la cerere, din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 373.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către domnul Adrian Vasile a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Culturii și Identității Naționale**

Având în vedere Adresa Ministerului Culturii și Identității Naționale nr. 7.801 din 5 noiembrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/18.601/TG din 6 noiembrie 2019,

în temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Adrian Vasile a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Culturii și Identității Naționale.

(2) Domnul Adrian Vasile predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 374.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind exercitarea, cu caracter temporar, de către doamna
Camelia Veronica Marcu, director al Direcției economice,
a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari
publici de secretar general al Ministerului Culturii**

Având în vedere Adresa Ministerului Culturii nr. 7.802 din 5 noiembrie 2019, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/18.602/TG din 6 noiembrie 2019, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 52.160/2019,

în temeiul art. 29, art. 397 lit. b), art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Camelia Veronica Marcu, director al Direcției economice, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Culturii.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Antonel Tănase

București, 8 noiembrie 2019.
Nr. 375.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

